

Kako ESG dejavniki lahko vplivajo na uspešnost podjetja

Kaj so ESG tveganja?

ESG tveganja so okoljski, družbeni, upravljavski in ekonomski dejavniki, ki lahko negativno vplivajo na finančni položaj in poslovni rezultat podjetja. Vsi dejavniki imajo t.i. dvojno materialnost, npr. okoljski dejavniki, kot so podnebne spremembe, lahko vplivajo na poslovanje podjetja, na primer z višjimi stroški energije ali motnjami v dobavni verigi, podjetje pa lahko s svojimi dejavnostmi vpliva na okolje, na primer z emisijami ogljikovega dioksida ali onesnaževanjem.



OKOLJSKI DEJAVNIKI

Izvirajo iz sedanjih in/ali prihodnjih vplivov okolja na pogodbene stranke ali vložena sredstva.



DRUŽBENI DEJAVNIKI

Izvirajo iz sedanjih in/ali prihodnjih vplivov družbenih dejavnikov na pogodbene stranke ali vložena sredstva.



UPRAVLJALSKI DEJAVNIKI

Izvirajo iz sedanjih in/ali prihodnjih vplivov dejavnikov upravljanja na pogodbene stranke ali vložena sredstva.

- manjša profitabilnost
- manjša vrednost nepremičnin
- zmanjšana kupna moč potrošnikov
- slabša donosnost sredstev
- povečane regulatorne zahteve
- povišani pravni stroški

Podnebna tveganja se definirajo kot potencial za nastanek neugodnih posledic zaradi vpliva podnebnih sprememb na naše življenje, zdravje in dobrobit, ekosisteme in živalske vrste, gospodarske, družbene in kulturne vrednote, storitve in infrastrukturo.

Podnebne spremembe se lahko štejejo za glavne povzročitelje klimatskih tveganj, ki vzročno-posledično vplivajo na obstoječa finančna tveganja.



FIZIČNA TVEGANJA

Vključujejo negativni finančni vpliv, ki izhaja iz fizičnih vplivov okoljskih dejavnikov na pogodbene stranke ali vložena sredstva. Akutni fizični riziki so tisti, ki izhajajo iz podnebnih in vremenskih pojavov, ki uničujejo okolje, za razliko od kroničnih fizičnih rizikov, ki vključujejo postopno poslabšanje podnebnih in vremenskih razmer, ki uničujejo ekosistem.



TVEGANJA PREHODA oz. TRANZICIJSKA TVEGANJA

Vključujejo negativni finančni vpliv, ki izhaja iz prehoda na ogljično nevtravno gospodarstvo. Večinoma gre za negotovost, povezano s časom in hitrostjo procesa prilagoditve (politične in pravne, tehnološke, tržne in spremembe ugleda).

Vrste FIZIČNIH TVEGANJ

POVEZANO S TEMPERATURO	POVEZANO Z VETROM	POVEZANO Z VODO	POVEZANO S TLEMI
Spremembe temperature (zrak, sladkovodna voda, morska voda)	Spremembe tokov vetra	Spremembe v vrsti padavin	Erozija obale
Temperaturni stres	Ciklon, Orkan, Tajfun	Variabilnost padavin in hidrološka variabilnost	Degradacija tal
Variabilnost temperature	Nevihte	Zakisanje oceanov	Erozija tal
Taljenje večnega ledu	Tornadi	Prodor slane vode	Soliflukcija
Vročinski val		Dvig morske gladine	Lavina
Hladni val/mraz		Pomanjkanje vode in suša	Plazovi
Gozdni požari		Močne padavine in poplave	Ugrezjanje tal
		Izliv ledeniških jezer	

Zakaj so podnebna tveganja pomembna za poslovne subjekte?



Motnje v dobavnih verigah zaradi podnebnih dogodkov, ki lahko povzročijo pomanjkanje kritičnih komponent ali virov

Podnebne spremembe imajo pomemben vpliv na poslovanje in vrednost podjetij.



Močan vpliv zainteresiranih deležnikov, ki povzroča pritisk na podjetja, da sprejmejo pozitivne ukrepe za privabljanje bodočih zaposlenih in potrošnikov



Povečani stroški vhodnih virov zaradi sprememb temperaturnih vzorcev, ki lahko vodijo v večje povpraševanje po energiji za hlajenje in ogrevanje



Nove uredbe, standardi in obveznosti ki zadevajo zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov (TGP), obvladovanje podnebnih tveganj...

Poslovni subjekti v nefinančnem sektorju bi morali analizirati vpliv podnebnih tveganj na svoje poslovanje ter poiskati metode za njihovo blaženje in prilagajanje. Podjetja morajo prepoznati vpliv podnebnih sprememb in način, kako lahko te povzročijo zastoj ali prekinitev poslovanja v celotni verigi vrednosti.

Primeri okoljskih, družbenih in upravljavskih (ESG) tveganj, s katerimi se srečujejo podjetja

ESG TVEGANJA		
OKOLJE	DRUŽBA	POSLOVNO UPRAVLJANJE
- Dostopnost naravnih virov ali nihanja v njihovih cenah. - Motnje v dobavnih verigah. - Dostopnost energije in nihanja cen energentov. - Degradacija tal in naravnih habitatov. - Poslabšanje zdravih ekosistemov in izguba biotske raznovrstnosti. - Onesnaženje ali pomanjkanje vode. - Nepravilno odlaganje odpadkov. - Premalo recikliranja in nedostopnost odpadkov kot surovin. - Podnebne spremembe – hladni in vročinski valovi, poplave, gozdni požari, cikloni ipd. - Širjenje nalezljivih bolezni. - Obdavčitev CO2 emisij.	- Pomanjkanje delovne sile in specifičnih znanj. - Neupoštevanje delovne zakonodaje (plače, raznolikost, delovni čas ipd.). - Premalo usposabljanja zaposlenih. - Zdravstvena in varnostna tveganja za zaposlene. - Kršenje pravice do sindikalnega združevanja. - Diskriminacija žensk in manjšin. - Neinformiranost zaposlenih o ESG tematikah. - Kršenje človekovih pravic zaradi uničevanja okolja, onesnaževanja vode, tal in zraka. - Pomanjkanje preglednosti v dobavnih verigah. - Pomanjkanje družbene odgovornosti skozi vlaganja in angažma v skupnosti.	- Neodgovornost dobaviteljev do družbe in okoljskih standardov. - Konkurenčna podjetja učinkoviteje in hitreje uvajajo trajnostne prakse. - Izguba zaupanja kupcev zaradi neskladnosti z ESG standardi. - Ogroženost podatkov o kupcih in zaposlenih. - Slaba kakovost in varnost izdelkov. - Geopolitična tveganja. - Reputacijsko tveganje zaradi netrajnostnega poslovanja. - Neskladnost z ESG predpisi (CBAM, CSRD, okoljski davki EU ipd.). - Pomanjkanje nadzornih in upravljavskih ESG struktur. - Digitalne prevare in kibernetiski napadi. - Premalo trajnostnih inovacij in investicij.